

***Coleophora frischella* (Linnaeus), *C. alcyonipennella* (Kollar) en *C. trifolii* (Curtis) (Lep., Coleophoridae)**

door

B. J. Lempke

Snellen (1882 : 804) vermeldt *Coleophora alcyonipennella* als inlands, rups op de bladeren van *Centaurea nigra*, *Jacea* (nu *Centaurea jacea*) en *Scabiosa* en hem bekend van Arnhem, Venlo en Maastricht. (Toll (1952 : 94) geeft bovendien als voedselplanten *Carduus* en *Serratula* en de niet-inheemse *Saussurea*). Onder dezelfde naam staat de soort in de naamlijst van Lycklama (1925, herdruk 1927 : 22).

Doets (1949 : 417) vermeldt *Coleophora frischella* als nieuw voor de Nederlandse fauna. Hij vond in augustus 1946 veel zakjes aan zaden van *Medicago officinalis* en soms ook aan die van *Medicago albus* in en bij Rotterdam.

Bradley (1967 : 46) schrijft, dat het holotype van *C. frischella* in de collectie van Linnaeus dezelfde soort is als *alcyonipennella*, welke naam dus een synoniem wordt. Diakonoff (1968 : 93) vermeldt deze correctie. Daarmee is de zaak in onze literatuur afgelopen. Maar dat is slechts de helft van het verhaal!

De door Doets op *Melilotus* gevonden soort is namelijk niet *frischella*. Hij heeft heel duidelijk gedetermineerd met Meyrick (1928 : 750). Deze schrijft, dat de rups van *frischella* op *Melilotus officinalis* leeft. Als synoniem geeft Meyrick *C. meliloti* Scott. Maar dat is een jongere naam voor *C. trifolii*, waarvan de rups inderdaad op *Melilotus* voorkomt. Deze soort moet dus aan de Nederlandse lijst worden toegevoegd met als ontdekker voor onze fauna C. Doets in 1946.

(Om de zaak nog iets ingewikkelder te maken: de door Pierce en Metcalfe (1935, pl. 40) als *alcyonipennella* afgebeelde genitaliën zijn die van *paripennella* Zeller volgens Bradley).

Coleophora trifolii is (uiteraard onder de naam *frischella*) opnieuw van Rotterdam vermeld door Lucas (1960 : 229), die de soort daar weer op 21.VI.1959 aantrof. Daarna komt de vlinder in onze literatuur niet meer voor. Maar het is niet aan te nemen, dat hij niet op meer plaatsen te vinden zou zijn. Wie een goede groeiplaats van Honingklaver weet, moet er eens op letten.

SUMMARY

Coleophora trifolii (Curtis) occurs in the Netherlands. The species was first met with in and near Rotterdam in 1946 by C. Doets and mentioned by him in 1959 as new to the Dutch fauna under the name *C. frischella* in the sense of Meyrick.

GECITEERDE LITERATUUR

- Bradley, J. D., 1967. Some changes in the nomenclature of the British Lepidoptera, part V. *Entomologist's Gaz.* 18 : 45 - 47.
- Diakonoff, A., 1968. Aantekeningen over Nederlandse Microlepidoptera 2. *Ent. Ber., Amst.* 28 : 90 - 94.
- Doets, C., 1949. Lepidopterologische mededelingen over 1946-1948. *Ent. Ber., Amst.* 12 : 413-417.
- Lucas, J. A. W., 1960. Lepidoptera in 1959. *Ent. Ber., Amst.* 20 : 219-229.
- Lycklama à Nijeholt, H. J., 1925 (en 1927). Naamlijst van Nederlandsche Microlepidoptera.
- Meyrick, E., 1928. A revised handbook of British Lepidoptera.
- Pierce, F. N. & J. W. Metcalfe, 1935. The Genitalia of the Tineina.
- Snellen, P. C. T., 1882. De vlinders van Nederland - Microlepidoptera.
- Toll, S., 1952. Rodzina Eupistidae Polski (Family Eupistidae (Lepidoptera) of Poland). *Mat. fiz. Kraju* no. 22.

Amsterdam 1010, Oude IJselstraat 12-III.